

TERSİ

YÜZÜ

Özdemir İNCE

Nazım Hikmet'in vatan hainliği

Kültür Bakanı İstemihan Talay'ın, Nazım Hikmet'e Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının iade edilmesi için devletin girişimde bulunacağını açıklamaması, kimilerinin hoşuna gitmedi.

Bu girişime karşı çıkanların İnternet sitelerinde düzenledikleri ankete katılan ülkücü kardeşlerimizin yüzde 51'i olumsuz oy kullanmış. Olumlu ve olumsuz görüşler neredeyse eşit gibi. Ürküntü verecek, toplumsal banışı bozabilecek bir oran değil.

Toplumumuzun büyük bir çoğunluğunun söz konusu yüzde 51'in görüşlerini paylaşmadığını biliyoruz. Nitekim, bir başka anketin sonuçlarına göre, Nazım Hikmet geçen yüzyılın en önemli, en saygın Türkleri arasında yer alıyor. Onun şairliğinin estetik değerlerini tartışmanın artık gerekli olduğunu düşünmüyorum. Çağımızın en büyük şairlerinden biri olduğunu uluslararası beğeni çoktan kabul etti.

Ben sadece bazı iddialara değinmek istiyorum. Örneğin Nazım'ın 'Bizden biri' olmadığı. Türkiye'nin bugünkü sınırları içinde 'Bizden biri' kim olabilir? 'Bizden biri' bir 'Kavimler Kapısı' niteliğinde olan Anadolu'nun bütün insanların karışımıdır. Bu karışımın içinde İslam dinini kabul ederek Türkleşen milyonlarca insan vardır. Bir de buna 1821-1923 arasında Balkanlar'dan Anadolu'ya göç etmek zorunda kalan 4-5 milyon insanımızı ekleyelim. Kafkasya'dan göçenleri unutmayalım. İstersek ayrıntılara inip, başka eklemeler de yapabiliriz. Yani 'Bizden biri' tam bir sentezdir. Bu nedenle, 'Nazım Hikmet bizden değildir' demek, eğer ataların soyu ve sopu göz önüne alınıyorsa, ırkçılık olmaz mı? Ki böyle bir anlayış, 'devletin birlik ve bütünlüğü'nü savunan dünya görüşüyle A'dan Z'ye çelişir.

Acaba 'Nazım Hikmet bizden değildir' derken, onun komünist ideolojisini benimsemiş olduğu mu ima ediliyor? Bu da tutarlı bir görüş değil: Milliyetçiler, muhafazakarlar, İslamcılar, kapitalistler, liberaller, sosyal demokratlar, demokratik solcular ne kadar bizdenseler komünistler de o kadar bizdendir. Artık komünistleri 'bizden ayırmak, eğer 'biz', Türk ulusu anlamında kullanılıyorsa, ayrımcılık, bölücülük olmaz mı? Zaten demokrasilerde politik tercihlerimizi oylarımızla belirtmekten başka bir yöntem sözkonusu bile değil.

Gelelim Nazım Hikmet'in 'vatan hainliği'ne: Vatana ihanet deyişi, 'devlet sırlarını yabancılara bir çıkar karşılığı satmak' anlamında kullanılıyorsa, bu adli bir suçtur. Nazım Hikmet'in böyle bir suçu bulunmamaktadır. 'Vatana ihanet' eğer politik bağlamda kullanılıyorsa, siyasal koşullar değiştiği zaman (ki her zaman değişirler), vatana ihanet suçlaması da geçerliliğini yitirir ve ilgili insanın saygınlığı kendiliğinden iade edilmiş olur. Tarihte bunun sayısız örnekleri var.

Unutmamak gerekir ki Nazım Hikmet'i vatandaşlıktan çıkartan siyasi kadro da, aradan birkaç yıl geçtikten sonra, benzeri suçlardan yargılanmış ve bunların bazıları da mahkum olmuştur.

Nazım Hikmet'in Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına yeniden alınmasına karşı çıkmak kimsenin yurtseverliğinin ve milliyetçiliğinin ölçüsü olamaz. Zaten bu türden tepkileri bir tek insanın kişiliğine endekslemek de çağın gerçekleriyle bağdaşmaz. Büyük şairler bir tek ulusun değil dünyanın malıdır. Herkesindir.

Nazım Hikmet'in yeniden vatandaşlığa alınması hepimizi mutlu etmeli. Ama etmiyor nedense... Alınmazsa, karşı çıkanların da almayanların da canları sağ olsun! Büyük şair nasıl olsa Türkçe'nin yüce tahtında oturuyor.

